

Razvoj je dinamičan proces

Razvoj jest slijed promjena u osobinama, sposobnostima i ponašanju djeteta uslijed kojih se ono mijenja te postaje sve veće, spretnije, sposobnije, društvenije, prilagodljivije.

Radi lakšeg praćenja razvoja, psihologija odvojeno promatra:

- Razvoj motorike – sve veća sposobnost svrhovitoga i skladnoga korištenja vlastitog tijela za kretanje i rukovanje predmetima.
- Razvoj spoznaje – podrazumijeva mentalne procese pomoću kojih dijete pokušava razumjeti i prilagoditi si svijet koji ga okružuje.
- Razvoj govora – sposobnost da pomoću sustava znakova i simbola priopćava svoja znanja, osjećaje, potrebe i mišljenje drugim ljudima.
- Socioemocionalni razvoj – stvaranje odnosa prema sebi i ljudima iz svoje okoline.
- Razvoj specifičnih sposobnosti – likovnih, glazbenih i dr..

Razvoj je vrlo dinamičan, interaktivan proces.

Ovi pojedini aspekti razvoja međusobno su **povezani** i potiču se; primjerice, dijete tek kada prohoda može biti samostalno i otići pogledati ono što mu privlači pažnju i steći neko novo iskustvo koje će utjecati na razvoj njegove spoznaje i dr.

Uočen je pravilan redoslijed na svim područjima razvoja pa razlikujemo i pojedine **stadije, faze, razdoblja**. Ipak, unutar tih pravilnosti djeca se razlikuju, što nazivamo **individualnim razlikama**, a to svakom djetetu daje njegov osobni pečat. Iako je poradi pravilnosti redoslijeda razvojnih stadija psiholozima bilo moguće napraviti norme razvoja (u kojoj dobi se što očekuje – prohodati, progovoriti...), valja znati da su to statističke norme: nema na svijetu djeteta koje će biti onakvo kako ga opisuju te norme, kao što ne postoje dva jednaka djeteta.

Razvoj nije uvijek ravnomjeran, već je povremeno **skokovit**. Smjenjuju se razdoblja ravnoteže i neravnoteže, burnijih i mirnijih razdoblja.

Znamo da na dječji razvoj utječu različiti čimbenici: **nasljedni** (biološki, genski) i **okolinski** (učenje, odgoj), kao i sâmo **dijete** svojom aktivnošću i osobnošću.

Znamo i to da dječji razvoj ovisi o razvoju **neuroloških struktura** (mozak, živci) te da se odvija u **socijalnom kontekstu** – među ljudima.

Danas na razvoj gledamo kao na proces koji podrazumijeva interakciju između djeteta, njegovih osobina i sposobnosti te njegove socijalne okoline koja uključuje djetetove odnose s roditeljima, braćom i sestrama, bakama i djedovima, prijateljima i drugim važnim osobama, a uključuje i odnos između njegovih roditelja.

